

PHÒNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO LẠNG GIANG
TRƯỜNG TIỂU HỌC TÂN HƯNG

SÁNG KIẾN
“MỘT SỐ KINH NGHIỆM
TRONG CÔNG TÁC CHỦ NHIỆM LỚP”

Người thực hiện: **Thân Thị Hồng Thắm**

Chức vụ: Tổ trưởng tổ 4,5

Lĩnh vực nghiên cứu: Giáo dục và Đào tạo

Lạng Giang, tháng 5 năm 2021

MỤC	NỘI DUNG	TRANG
	MỤC LỤC	1
I	PHẦN MỞ ĐẦU	2
1	Lí do chọn đề tài	2
2	Mục tiêu, nhiệm vụ của đề tài	2
3	Đối tượng nghiên cứu	3
4	Giới hạn, phạm vi nghiên cứu	3
5	Giả thuyết nghiên cứu	3
6	Phương pháp nghiên cứu	3
II	PHẦN NỘI DUNG	4
1	Cơ sở lí luận của vấn đề	4
2	Thực trạng của vấn đề	5
3	Giải pháp – biện pháp	8
4	Kết quả thực hiện	20
III	KẾT LUẬN	21

I. PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Giáo dục là quá trình tác động tới thể hệ trẻ về đạo đức, tư tưởng, hành vi nhằm hình thành niềm tin, lý tưởng, động cơ, thái độ, thói quen ứng xử đúng đắn trong xã hội. Chính vì lẽ đó, Đảng và Nhà nước ta đã xác định sự nghiệp trồng người không chỉ là sự nghiệp của toàn nhân loại nói chung mà còn của toàn Đảng, toàn dân ta nói riêng. Đối với nước ta, giáo dục được xác định là “quốc sách hàng đầu”, là vô cùng quan trọng và cấp thiết bởi sự thành đạt của một con người, sự phát triển của một thể hệ, sự hưng thịnh của đất nước đều phụ thuộc vào kết quả của hoạt động giáo dục “Vì lợi ích mười năm trồng cây, vì lợi ích trăm năm trồng người”. Hơn thế, trong một thời đại hội nhập kinh tế, thời đại công nghệ thông tin phát triển như vũ bão hiện nay thì giáo dục lại vô cùng cần thiết. Làm thế nào để những người chủ tương lai của đất nước có đủ đức lẫn tài? Làm thế nào để sự nghiệp giáo dục mang lại hiệu quả tốt? Đây chính là trách nhiệm chung của toàn xã hội, của tất cả những người làm công tác giáo dục, đặc biệt là của người giáo viên chủ nhiệm lớp – người trực tiếp và thường xuyên nhất tiếp xúc với các em học sinh. Bởi vậy, người gần gũi nhiều nhất với các em học sinh, người luôn ở bên cạnh giải đáp mọi khó khăn thắc mắc của các em, người mà các em kính trọng và yêu quý nhất, người mà được các em xem như *là cha là mẹ* không ai khác chính là người giáo viên chủ nhiệm lớp.

Nhận thấy được tầm quan trọng đó, bản thân tôi luôn cần phải trang bị cho mình một số biện pháp, phương pháp và linh hoạt xử lý mọi tình huống diễn ra trong quá trình giảng dạy. Tôi đã làm công tác chủ nhiệm được một số năm, tôi đúc rút cho mình một số biện pháp về làm tốt công tác chủ nhiệm lớp. Năm nay tôi mạnh dạn viết Sáng kiến kinh nghiệm, với đề tài: ***“Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp ”*** giới thiệu cùng với bạn bè đồng nghiệp gần, xa.

2. Mục tiêu, nhiệm vụ của đề tài

2.1. Mục tiêu

- Thấy được tầm quan trọng của giáo viên chủ nhiệm lớp ở tiểu học, từ đó tìm hiểu các biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả trong việc giáo dục toàn diện học sinh ở trường Tiểu học.

2.2. Nhiệm vụ

- Nghiên cứu cơ sở lí luận có liên quan đến đề tài.
- Tìm hiểu thực trạng việc dạy học – giáo dục và công tác chủ nhiệm ở một số lớp thuộc trường Tiểu học Tân Hưng.
- Đề xuất một số giải pháp, biện pháp tốt nhất để giáo dục học sinh nói chung và mỗi học sinh mình chủ nhiệm nói riêng một cách hoàn thiện nhất nhằm nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện học sinh ở trường Tiểu học.

3. Đối tượng nghiên cứu

- Học sinh các lớp 5A2 năm học: Năm học 2020 - 2021 trường Tiểu học Tân Hưng.

4. Giới hạn, phạm vi nghiên cứu

- Áp dụng cho học sinh lớp 5A2 Trường Tiểu học Tân Hưng .
- Áp dụng rộng rãi cho tất cả giáo viên. Đặc biệt áp dụng cho những lớp có nhiều học sinh cá biệt, nhằm để nâng cao hiệu quả dạy - học.

*Thời gian thực hiện: Từ năm học 2020 - 2021 và những năm tiếp theo.

5. Giả thuyết nghiên cứu

- Nếu sáng kiến được ứng dụng cho học sinh tại lớp 5A2, học sinh trong trường và đặc biệt là lớp có nhiều học sinh cá biệt thì tôi tin rằng chất lượng giáo dục của học sinh lớp 5A2 nói riêng và học sinh trong nói chung sẽ được nâng lên.

6. Phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp quan sát
- Phương pháp điều tra, trò chuyện.
- Phương pháp tìm hiểu đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi học sinh TH.
- Phương pháp phân tích, tổng hợp, xử lý số liệu.

II. PHẦN NỘI DUNG

1. Cơ sở lý luận của vấn đề

Nhiệm vụ giáo dục trẻ không chỉ là nhiệm vụ của thầy cô giáo mà còn là nhiệm vụ của cha mẹ học sinh, nhiệm vụ của người lớn và của toàn xã hội.

Là người giáo viên dạy Tiểu học, hầu như chịu hoàn toàn trách nhiệm về lớp mình phụ trách, trực tiếp giảng dạy các môn học, đồng thời tổ chức, hướng dẫn tất cả các hoạt động giáo dục. Trong những giờ tới trường giáo viên chủ nhiệm lúc nào cũng ở cạnh các em, là người “mẹ thứ hai” của các em, luôn gần gũi, dõi theo mọi hành động, hành vi của từng em trong lớp. Học sinh tiểu học còn chưa biết hành động độc lập, giáo viên phải là người tổ chức các hoạt động, làm sao cho từng em học sinh có được công việc thích hợp và bộc lộ được khả năng của mình. Mở rộng và khơi sâu trí thức, rèn luyện kỹ năng, giáo dục ý thức tự giác và ứng xử, thỏa mãn nhu cầu, kích thích sự hứng thú, phát triển năng lực của học sinh. Chính vì thế mà người giáo viên chủ nhiệm phải chú trọng từng lời nói, hành động, việc làm chuẩn mực nhất trước học sinh, là tấm gương sáng để các em noi theo.

Học sinh Tiểu học có thể tiếp nhận mọi điều được giáo dục từ thầy cô, gia đình và ngoài xã hội. Gia đình là nơi các em sinh ra và lớn lên từ nhỏ, thời gian các em sinh hoạt cùng gia đình chiếm nhiều hơn thời gian ở trường, mọi điều ở gia đình có ảnh hưởng, tác động lớn đối với các em. Vì vậy bố mẹ, các thành viên trong gia đình cần biết quan tâm, cần có phương pháp giáo dục phù hợp nhằm góp phần giáo dục toàn diện các em.

Xã hội, địa phương có tác động lớn đối với sự phát triển của giáo dục, có ảnh hưởng đến nhiệm vụ, quyền lợi của học sinh. Xã hội, địa phương có điều kiện và trách nhiệm làm thay đổi bộ mặt giáo dục tại địa phương đó.

2. Thực trạng của vấn đề

2.1. Thuận lợi - khó khăn

2.1.1. Thuận lợi

Năm học 2020 - 2021 tôi được phân công chủ nhiệm lớp 5A2. Với tổng số 46 em ; nữ : 18 em ; dân tộc: 01 em.

- Lớp được học 2 buổi/ngày, học đúng độ tuổi.
- Các em phần đông được gia đình quan tâm, trang bị tương đối đầy đủ về trang phục, đồ dùng học tập, sách giáo khoa,....
- Mặt khác phòng học khang trang, thoáng mát, cơ sở vật chất đầy đủ.
- Hầu hết các em đều cố gắng học tập, biết vâng lời, lễ phép với ông bà cha mẹ và thầy cô giáo.

2.1.2. Khó khăn

- Địa bàn thuần nông, thời gian đi làm là nhiều, ít có thời gian dành cho sự dạy dỗ, chỉ bảo cho con cái.
- Nhiều học sinh ở cùng ông bà vì bố mẹ đi làm ăn xa, ít có thời gian quan tâm đến con em mình.
- Mặt khác trí tuệ các em không đồng đều, khả năng nhận thức (tiếp thu) cũng không đồng đều . Có một số em không chú ý, không có thái độ tích cực học, mà đến lớp như một thói quen, với thái độ lơ đãng. Khi cô giáo giảng xong, hỏi lại là không biết gì, chính vì vậy những em đó thường hay tự ti, mặc cảm, sợ sệt, nhút nhát, chưa biết thể hiện mình.
- Đa số vốn giao tiếp của các em rất hạn chế, lời nói chưa được to, rõ ràng, hay có kiểu nói rất nhỏ, nói lắp bắp, không thể nghe được.

2.2.Các nguyên nhân, các yếu tố tác động

**** Điều tra thực trạng***

Tiến hành nghiên cứu tìm hiểu về quá trình tiếp thu bài, học bài và những hành vi ứng xử, giao tiếp, kĩ năng sống, sự hiểu biết,...trong lớp học của 46 em học sinh lớp 5A2, trường Tiểu học Tân Hưng.

Vào đầu năm, qua tìm hiểu, trao đổi, kiểm tra về tình hình chung của tất cả các em học sinh trong lớp, tôi nhận thấy: Lớp có một số em chưa tự giác học tập, trong giờ học còn lơ là, ít chú ý, tiếp thu chậm, tự ti, mặc cảm, trầm

tính, không năng động,...; Một số em còn mang tính là quậy phá, hay chọc bạn, đánh bạn; Một số em chưa thực sự ngoan, nói năng còn trống không, chưa lễ phép; Rất nhiều em viết chữ còn sai lỗi nhiều, chưa đẹp;... Đó là thực trạng mà bản thân tôi luôn lo lắng, băn khoăn khi làm công tác chủ nhiệm lớp 5A2 trong năm học này.

** Nguyên nhân từ phía giáo viên:*

- Trong quá trình chủ nhiệm lớp, giáo viên chưa quan tâm nhiều đến điều kiện gia đình của từng em.

- Các hoạt động ngoại khoá như văn nghệ, thể dục, thể thao, hoạt động Đội chưa được chú trọng đúng mức nhằm phát huy tính hiệu quả của nó trong việc nâng cao chất lượng học tập.

** Nguyên nhân từ phía học sinh:*

- Một số học sinh chưa xác định động cơ học tập đúng đắn nên chưa chăm học.

- Chưa nắm được phương pháp học tập.

- Do tâm lí học sinh tiểu học rất hiếu động, còn mải chơi,...

- Học sinh tiểu học hay bắt trước hành vi của người lớn, nếu hành vi của người lớn không chuẩn mực thì sẽ ảnh hưởng đến sự hình thành hành vi đạo đức của con trẻ.

** Nguyên nhân từ phía phụ huynh:*

- Cha mẹ chưa quan tâm đúng mức đến việc học của các em, còn khoán trắng cho nhà trường, chưa tạo điều kiện cho các em học tập.

- Giáo dục con thiếu tính sư phạm: không giáo dục kĩ năng sống cho con, hay dùng vũ lực, không khuyến khích hoặc khuyến khích không đúng lúc, xúc phạm trẻ.

- Nhiều phụ huynh còn nhận thức lệch lạc về cách nuôi dạy con và chăm sóc con trẻ.

- Phụ huynh chưa là tấm gương sáng cho con noi theo.

** Nguyên nhân từ phía nhà trường:*

- Giáo viên chịu áp lực từ chất lượng văn hóa của cấp trên nên không quan tâm đến giáo dục đạo đức, lối sống cho học sinh.

- Nhà trường chưa thường xuyên tổ chức các buổi tọa đàm về kỹ năng sống cho học sinh, ít có tiết trải nghiệm giáo dục kỹ năng sống cho học sinh.

** Nguyên nhân từ xã hội:*

- Ảnh hưởng của lối sống coi trọng đồng tiền.

- Ảnh hưởng của các tệ nạn xã hội.

- Ảnh hưởng thói quen xấu của nhóm bạn như: chơi điện tử, trộm cắp,....

- Ảnh hưởng của phim ảnh, thông tin đại chúng,....

2.3. Thành công - hạn chế

2.3.1. Thành công

Khi có ý tưởng và thực hiện đề tài này, tôi thấy đối với đối tượng học sinh của lớp 5A2 sẽ có hiệu quả cao hơn, dựa vào những thuận lợi trên và sự quan tâm của giáo viên cũng như một số biện pháp, giải pháp và xử lý linh hoạt phù hợp với đối tượng của học sinh, nắm bắt được tâm sinh lý của học sinh. Chắc chắn cuối năm, lớp sẽ đạt kết quả cao trong học tập, các em sẽ ngoan, đi vào nề nếp tốt, bước lên các lớp tiếp theo, sẽ đem lại thành công như mong muốn.

2.3.2. Hạn chế

Trong quá trình dạy học trên lớp, hằng ngày cô trực tiếp tổ chức và hướng dẫn các em về mọi mặt tôi thấy một số em khả năng giao tiếp kém, tiếp thu bài còn chậm, có thái độ thờ ơ. Các em chưa tự tin, mạnh dạn trong trình bày ý kiến của mình. Ngược lại trốn tránh, mặc cảm, nhút nhát, sợ sệt. Cha mẹ các em hay đi làm xa nên có việc gì muốn gặp để trao đổi, liên lạc sẽ không được kịp thời. Một số hạn chế trên, tôi cảm thấy việc áp dụng đề tài cũng gặp ít, nhiều hạn chế.

3. Giải pháp - biện pháp

3.1. Mục tiêu của giải pháp - biện pháp

Xác định mục tiêu, nhiệm vụ của giáo viên chủ nhiệm lớp. Tổ chức lớp học, hướng dẫn học sinh học tập nội quy học sinh, thực hiện 5 nhiệm vụ học

sinh Tiểu học, thực hiện tốt kế hoạch công tác chủ nhiệm lớp và đạt các chỉ tiêu phần đầu trong các năm học nhằm giáo dục toàn diện cho học sinh. Tìm hiểu nguyện vọng, đề nghị chính đáng của phụ huynh học sinh. Điều tra điều kiện học tập của học sinh. Từ đó có biện pháp kết hợp, hợp tác, tạo điều kiện nhằm tìm hiểu nguyên nhân, điều kiện học tập, nguyện vọng, sở thích của học sinh, giáo viên có cơ sở, có điều kiện tốt để có định hướng, kế hoạch phân loại điều kiện học sinh và có phương pháp dạy học và giáo dục phù hợp với từng học sinh có hiệu quả.

3.2.Nội dung và cách thực hiện giải pháp, biện pháp

Trong quá trình dạy học tôi đã vận dụng linh hoạt, sáng tạo, kết hợp nhiều biện pháp dạy học phù hợp với lớp mình phụ trách góp phần nâng cao chất lượng giáo dục cho học sinh lớp mình. Sau đây tôi xin chia sẻ với đồng nghiệp một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp.

3.2.1. Người giáo viên chủ nhiệm cần cố gắng đạt được một số yêu cầu sư phạm cơ bản:

Có thể nói thế kỉ thứ XXI là thế kỉ của khoa học công nghệ con người phải nhanh chóng trở thành trung tâm của sự phát triển, con người vừa là mục tiêu vừa là động lực của sự phát triển. Vì vậy người giáo viên phải không ngừng nâng cao hiệu quả giáo dục để đào tạo thế hệ trẻ có đầy đủ phẩm chất đáp ứng nhu cầu của xã hội muốn đảm bảo tốt vai trò ấy thì giáo viên nói chung và giáo viên chủ nhiệm nói riêng phải có phẩm chất và năng lực phù hợp trong giai đoạn mới.

Thứ nhất, người giáo viên chủ nhiệm lớp phải có lòng yêu nghề mến trẻ, phải am hiểu nắm bắt sâu sắc chủ trương đường lối giáo dục của Đảng và Nhà nước trong thời kì đổi mới, phải có niềm tin ở các em. Chính niềm tin ấy sẽ tiếp thêm nghị lực để giáo viên hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình.

Thứ hai, người giáo viên chủ nhiệm phải có “chữ tín” với phụ huynh và học sinh, phải khéo léo đối xử sư phạm, mà biểu hiện cụ thể là phải tôn trọng và yêu mến học sinh

Thứ ba, người giáo viên chủ nhiệm lớp phải là người có chuyên môn vững vàng . Có dạy tốt, có kiến thức sâu thì học sinh mới phục và chấp nhận sự giáo dục của mình

Thứ tư, giáo viên chủ nhiệm phải là tấm gương sáng cho các em noi theo, phải là ngọn đèn soi đường dẫn lối cho các em. Vậy muốn làm được điều đó thì từng lời nói cử chỉ, điệu bộ đến thái độ ứng xử phải có chuẩn mực, đúng đắn tránh để học sinh “Coi nhẹ, xem thường” thực tế cho thấy giáo viên được sự tôn trọng kính yêu của học sinh thì công tác giáo dục sẽ dễ dàng đạt hiệu quả.

Nói tóm lại, giáo viên chủ nhiệm phải là một công dân gương mẫu có lối sống lành mạnh, biết sống vì mọi người, không chỉ cần có cái “Tài” mà còn phải có một cái “Tâm” rất lớn. Chỉ có như thế ta mới đáp ứng và thực hiện tốt yêu cầu mà xã hội đã tín nhiệm giao phó.

3.2.2. Phải là người nắm rõ, nắm vững tình hình lớp chủ nhiệm

Muốn giáo dục học sinh thì phải hiểu được tâm tư tình cảm nguyện vọng của các em. Nhưng làm thế nào để hiểu được những điều ấy một cách tường tận? Theo tôi đó là tiếp cận với lớp chủ nhiệm nghĩa là chúng ta phải tiếp xúc gần gũi trò chuyện tìm hiểu về hoàn cảnh, đặc điểm tâm sinh lí, tính tình sở thích... của các em.

** Học sinh có hoàn cảnh khó khăn về kinh tế:*

Phạm Thị Diễm: Bố mẹ ly hôn, mẹ đi làm mướn, kinh tế khó khăn.

Vũ Thị An Bình: Bố mắc bệnh nặng, mẹ một mình đi thuê nuôi gia đình.

** Địa bàn cư trú :Học sinh chủ yếu tập trung ở các thôn*

Thôn Cầu Bài : 5 em; Thôn Tân Thành - Cây Táo : 28 em; Thôn Nước Giời : 4 em; còn lại là nằm rải rác ở các thôn khác trong xã.

** Kết quả học tập và rèn luyện năm học 2019-2020: HTXS có 12 em;*

** Năng khiếu :*

Thông minh, nhanh trí: 4 em (Nguyễn Thị Mai Anh; Nguyễn Minh Đăng; Nguyễn Đức Khải; Vũ Xuân Khoa)

** Học sinh nghịch ngợm trong lớp có 1 em: (Dương Minh Hoàng)*

Để để tìm hiểu và nắm bắt được các nội dung trên tôi tiến hành làm các công việc sau:

a) Nắm thông tin học sinh

Bước 1: Điều tra học sinh qua phiếu *Giới thiệu bản thân* vào tuần đầu tiên của năm học mới với các nội dung sau:

PHIẾU GHI THÔNG TIN HỌC SINH

- 1) Họ và tên:..... Dân tộc:.....
- 2) Ngày tháng năm sinh:.....
- 3) Nơi sinh:..... Quê quán:.....
- 4) Địa chỉ: Số nhà:....Đội:...Thôn:...Xã:.....Huyện:.....
(Số điện thoại gia đình:.....)
- 5) Họ và tên bố:.....Năm sinh:.....Nghề nghiệp:.....
Họ và tên mẹ:..... Năm sinh:.....Nghề nghiệp:.....
- 6) Sống với: Bố và mẹ: ☐ ; Bố: ☐ ; Mẹ: ☐ ; Ông, bà: ☐ ; Người đỡ đầu: ☐
- 7) Hoàn cảnh gia đình: (khá giả, đủ ăn, cận nghèo, nghèo):.....
- 8) Kết quả học tập cuối lớp 4: (HT, HTtốt, HT xuất sắc):.....
- 9) Những môn học yêu thích:.....
- 10) Góc học tập riêng ở nhà: (Có, không, học chung):.....
- 11) Sở thích (Năng khiếu):.....

Bước 2:

Để kiểm tra độ chính xác của các thông tin mà tôi thu thập được qua phiếu điều tra tôi cố gắng tìm hiểu thông qua nhiều kênh khác nhau như từ bạn bè, người quen, chính quyền địa phương, đến thăm gia đình một số học sinh,... Qua đó sẽ hiểu biết cụ thể hơn, chi tiết hơn hoàn cảnh gia đình các em. Từ đó tôi có những hình thức, những biện pháp giáo dục linh hoạt phù hợp với từng em bởi giáo dục không phải là một công thức chung có sẵn. Bên cạnh đó tôi còn trò chuyện với GVCN của năm trước, liên hệ các giáo viên bộ môn trong lớp để có thêm những thông tin chính xác về các em.

Bước 3:

Đây là bước tiến hành thường xuyên ở từng giai đoạn. Tôi cung cấp sổ điện thoại của bản thân, của nhà trường đến từng em và liên hệ với gia đình học sinh qua điện thoại, sổ liên lạc. Đây là sự liên hệ hai chiều qua lại giữa nhà trường với gia đình, giữa GVCN với PHHS. Bằng các hình thức liên hệ đó tôi sẽ nắm được những diễn biến về đạo đức, về học tập của các em từ đó có thể đánh giá hiệu quả những tác động sư phạm đồng thời điều chỉnh phương pháp giáo dục. Vì đạo đức, học lực của từng em luôn biến đổi từng giờ, từng ngày chứ không phải là bất biến theo kiểu “Đầu sao đuôi vậy”.

b) Xử lý thông tin:

Sau khi thu phiếu điều tra, tôi đã có đầy đủ các thông tin của học sinh, phục vụ cho những việc sau:

- + Ghi chép vào hồ sơ: Tôi đã ghi chép đầy đủ thông tin cần thiết vào sổ theo dõi chất lượng, sổ chủ nhiệm, sổ liên lạc với gia đình học sinh,...

- + Xếp chỗ ngồi học sinh: Tôi dựa vào kết quả học lực của các em, phần nào nắm được những em học khá, giỏi và yếu kém, để xếp chỗ ngồi cho hợp lý như: Nam ngồi xen kẽ nữ, em khá giỏi ngồi với em yếu kém, kết hợp phân công đôi bạn cùng tiến,...

- + Trao đổi, chia sẻ: Tôi chủ động đến gặp một số em, để hỏi thăm thêm về gia đình, hoàn cảnh sống thường ngày của gia đình,...động viên, chia sẻ, giúp đỡ.

Quỳnh và Phúc - Đôi bạn cùng tiến

c) Bầu hội đồng tự quản: Bầu ban cán sự lớp là việc cần làm ngay từ đầu năm, đây là một trong những điều kiện để các em thể hiện mình, có ý thức tự quản tốt, có ý thức đi vào nề nếp. Do đó tôi đã sắp xếp thời gian hợp lý nhất, cho các em tổ chức bầu ban cán sự lớp theo quy định, chọn ra những em có năng lực tốt để đảm nhận nhiệm vụ của lớp giao phó, sau đó phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng thành viên trong ban cán sự.

Ban cán sự lớp cùng các bạn vệ sinh lớp

3.2.3. Xây dựng “Lớp học thân thiện, học sinh tích cực”:

a) Trang trí lớp học thân thiện: Phòng học là nơi các em học tập, vui chơi. Bởi thế mà ngoài việc có một phòng học khang trang, thoáng mát, đầy đủ tiện nghi, còn cần có phòng học trang trí đẹp, thân thiện, gần gũi với các em, tạo cho các em sự thích thú, say mê, niềm phấn khởi khi ngồi vào lớp học. Cho nên ngay từ đầu năm tôi cùng các em đã trang trí lớp học rất đẹp, với nhiều nội dung, hình ảnh phong phú, đa dạng phục vụ cho việc học tập tốt hơn, mang lại nhiều niềm vui hơn cho các em mỗi ngày đến lớp.

Các em cùng nhau trang trí lớp học thân thiện

b) Xây dựng mối quan hệ thầy - trò, bạn bè trong và ngoài lớp:

* *Mối quan hệ giữa thầy-trò:* Trong quá trình đổi mới phương pháp dạy và học, quan hệ thầy – trò đã trở thành thân thiện, gần gũi như là những người bạn thực sự, người thầy chỉ là người tổ chức, hướng dẫn cho các em trong quá trình dạy học, thế nên việc xây dựng mối quan hệ thầy trò quả không khó đối với bản thân tôi. Cụ thể là tôi luôn tạo cho các em mối quan hệ mật thiết, gần gũi, nói năng nhỏ nhẹ, dịu dàng, không để các em phải sợ sệt khi đứng trước mặt giáo viên, tôi luôn chủ động chỉ bảo, tôi thường nói: “Các em muốn có ý kiến gì thì cứ mạnh dạn trao đổi với cô, cô sẽ luôn giúp đỡ, hỗ trợ các em trong học tập cũng như trong cuộc sống”. Trong lớp có vấn đề xảy ra giữa các em, tôi luôn từ từ giải quyết công bằng, hợp tình, hợp lý. Khen, thưởng những em có thành tích cũng như phạt, răn đe rõ ràng đối với những phạm lỗi, nhưng trong quá trình răn đe, giáo dục, tôi vẫn động viên, khuyến khích tìm những điểm tốt của các em để nêu gương, sau đó mới đưa ra những lỗi phạm và yêu cầu các em không được vi phạm nữa. Đối với những em học sinh khuyết tật và cá biệt, tôi luôn giáo dục nhẹ nhàng, chỉ bày tỏ mĩ, thể hiện sự cảm thông,

chia sẻ, sự nhân ái, bao dung sẵn sàng tha thứ, bỏ qua những lỗi lầm mà các em đã phạm. Chính vì thế mà tôi luôn được các em kính trọng, yêu quý và vâng lời, từ đó các em rất tự tin, phấn khởi, kích thích sự ham học, thích thú khi đến lớp.

** Mối quan hệ bạn bè trong và ngoài lớp:* Tình bạn là tình cảm quý nhất của mỗi con người chúng ta, ở nhà chúng ta có tình cảm của ông bà, cha mẹ, anh chị em, họ hàng,....đến lớp chúng ta không thể không có tình bạn. Có nhiều bạn tốt thì chúng ta luôn tự hào và là điều kiện giúp chúng ta vươn lên trong cuộc sống, người ta thường nói: “Học thầy không tày học bạn”, bạn bè cần phải giúp đỡ lẫn nhau, vui buồn có nhau, phải biết thương yêu, đoàn kết, chia sẻ, cùng nhau phấn đấu trong học tập, trong cuộc sống, sao cho có kết quả cao nhất. Để xây dựng tốt mối quan hệ bạn bè trong và ngoài lớp của học sinh lớp tôi chủ nhiệm, tôi đã giáo dục các em những điều sau:

- Trong học tập, các em phải biết giúp đỡ, hợp tác với nhau, bạn học giỏi chỉ bài cho bạn học yếu, bạn học chưa giỏi nên hỏi, trao đổi với bạn biết hơn mình. Các em không được ích kỉ, hẹp hòi.

- Trong giao tiếp các em phải nói năng lịch sự, dễ nghe, nói từ tốn, nói lời hay ý đẹp, không được xúc phạm bạn, có điều gì không hài lòng hay bạn phạm lỗi với mình thì nói cho bạn hiểu để bạn sửa sai, hoặc nữa là trình với cô để cùng nhau giải quyết.

- Trong cuộc sống các em cần phải biết đoàn kết, chia sẻ giúp đỡ những bạn còn khó khăn hơn mình, chia sẻ nỗi buồn, niềm vui cùng bạn,...thương yêu nhau như anh, chị em cùng một nhà.

- Tuyệt đối không được chọc bạn, đánh nhau với bạn, xúc phạm bạn, không nói tục, chửi thề. Không được nói xấu về bạn, không chia rẽ, chia bè phái hoặc không chơi với bạn này, bạn kia,...

c) Tổ chức, tham gia các hoạt động tập thể: Tham gia các hoạt động tập thể giúp cho các em rất nhiều về kĩ năng sống, các em có cơ hội thể hiện mình trước đám đông, thể hiện những tài năng, năng lực và kĩ năng giao tiếp của

mình. Qua đó giáo dục các em về sự hiểu biết nhiều lĩnh vực của cuộc sống, phẩm chất, nhân cách, đạo đức,...Chính vì thế trong công tác chủ nhiệm, tôi luôn chú trọng việc tham gia, tổ chức cho các em hoạt động tập thể theo quy định, lịch của trường, lớp. Các giờ hoạt động tập thể, hoạt động ngoài giờ lên lớp, hoạt động thể dục thể thao, vui chơi, múa hát,...tôi đều tạo điều kiện cho các em được luyện tập, tham gia đầy đủ và có hiệu quả nhất.

Học sinh trong giờ ra chơi

3.2.4. Hoạt động kết hợp giữa giáo viên chủ nhiệm với các lực lượng giáo dục khác.

a. Phối hợp với gia đình học sinh

Thông thường, ở bất kì một học sinh nào khi bị điểm xấu hoặc vi phạm nội quy trường lớp thường về nhà sợ bị la rầy, thậm chí bị đánh đập nên các em thường “ém nhẹm”, giấu cha giấu mẹ. Vì vậy tôi có kế hoạch thông báo cho gia đình học sinh biết kết quả học tập, rèn luyện đạo đức, lao động,... cuối HKI và cuối HKII cũng như cả năm. Và khi nhận được kết quả từ giáo viên chủ nhiệm thì gia đình cũng kịp thời nắm bắt được tinh thần học tập, hành vi của con em mình. Từ đó có biện pháp giáo dục kịp thời.

Khi phối hợp với gia đình tôi thiết nghĩ giáo viên chủ nhiệm cần linh hoạt trong sử dụng các biện pháp và hình thức vì “Mười ngón tay có ngón ngắn ngón dài” hoàn cảnh gia đình không ai giống ai. Có gia đình có điều kiện kinh tế, có thời gian luôn quan tâm theo dõi sâu sát chuyện học tập của con em thậm chí là luôn đưa rước con cái đi học, theo dõi tập vở của các em hàng ngày. Nhưng cũng có gia đình cha mẹ phải đầu tắt mặt tối đi sớm về khuya, họ không có thời gian để quan tâm con cái, mặc dù ai cũng muốn con mình học giỏi, ngoan ngoãn. Vậy làm thế nào để phụ huynh nào cũng nắm bắt kịp thời kết quả học tập của con em mình? Đó cũng là điều tôi trăn trở, suy nghĩ. Từ đó tôi đi đến quyết định: Mình phải thường xuyên liên hệ phối hợp với gia đình học sinh.

Ví dụ: Em Dương Minh Hoàng là một học sinh trong lớp thì hay đùa giỡn, gây mất trật tự, vi phạm nội quy trường lớp như đánh nhau, tháo hơi xe, mải chơi game, lười học bài.... Những vi phạm của em làm ảnh hưởng rất nhiều đến kết quả học tập cũng như thi đua của tập thể lớp. Tôi tìm hiểu hoàn cảnh gia đình và được biết gia đình em bố mẹ thường xuyên đi làm xa nhà, thường ở với ông bà nên em đã theo bạn bè lêu lổng, lười biếng học hành. Cha mẹ em mặc dù có sự quan tâm nhưng do đi làm xa nên không có điều kiện gần gũi con cái. Gia đình và giáo viên chủ nhiệm thường xuyên gặp gỡ, trao đổi và thông báo cho nhau về tình hình học tập ở lớp cũng như ở nhà để có biện pháp khắc phục kịp thời. Cụ thể trong đầu học kì I, em có đánh nhau với bạn cùng lớp và một bạn lớp khác, tôi gọi ngay điện thoại mời bà của em đến trường. Khi nghe tôi phân tích nguyên nhân cũng như những vi phạm mà em Hoàng mắc phải thì gia đình em cũng nhận rõ khuyết điểm và gửi lời cảm ơn thầy cô. Đến lớp tôi gặp riêng em và khuyên bảo, tôi phân tích cái sai của em để cho em hiểu. Em hứa sẽ không tái phạm, chăm chỉ học tập hơn. Thêm vào đó, ở lớp tôi luôn có lời khen em ấy dù là việc tốt nhỏ để em cảm thấy mình không bị bỏ rơi, luôn được thầy cô và bạn bè quan tâm và tôn trọng. Qua thời gian uốn nắn cùng sự hỗ trợ nhiệt tình của gia đình tôi thấy em có sự

tiến bộ rõ rệt từ một học nghịch ngợm ham chơi mà nay đã đi học đều đặn và có định hướng học tập đúng đắn. Giả sử nếu không có sự phối hợp nhịp nhàng giữa gia đình với GVCN thì làm sao em Hoàng có sự tiến bộ này? Vì vậy, tôi xem những “trái ngọt” trên đây là niềm vui, là động lực để mình phấn đấu nhiều hơn nữa trong sự nghiệp trồng người mà mình đã dồn hết nghị lực trong bao năm qua.

Qua ví dụ trên tôi thấy rằng GVCN phải huy động tiềm năng trí tuệ và khả năng của các bậc phụ huynh vào việc giáo dục toàn diện học sinh đặc biệt là vấn đề tư tưởng đạo đức, ý thức học tập cũng như là việc phòng chống các tệ nạn xã hội. Muốn có sự phối hợp này rất cần sự nhận thức một cách đầy đủ trách nhiệm của chính bản thân phụ huynh học sinh và sự nhiệt tình, yêu nghề mến trẻ của GVCN.

b . Phối hợp với Đội TNTP HCM.

Ngoài việc các em học tập kiến thức văn hóa thì việc các em tham gia các hoạt động của Đội là điều tất nhiên. Thông qua những hoạt động của Đội, các em sẽ được rèn luyện thêm nhiều phẩm chất của người học sinh cần có như là: tình đoàn kết, lòng nhân ái, tinh thần cầu tiến,... phối hợp với Đội thiếu niên tiền phong là giáo viên chủ nhiệm, hiểu biết về hoạt động Đội của các em, luôn động viên nhắc nhở uốn nắn các em trong các hoạt động của Đội.

Ví dụ: Em Lê Đoàn Mai Hương là một học sinh khá của lớp, một cán bộ Đội tích cực xuất sắc. Em tham gia hầu hết các hoạt động, phong trào của nhà trường: nhà sử học nhỏ tuổi, thể thao, văn nghệ,... Nhưng vì quá ham hoạt động nên sức học của em giảm rõ rệt. Qua tìm hiểu tôi được biết em mất quá nhiều thời gian vào các buổi tập. Tôi đã trao đổi với thầy cô phụ trách, và yêu cầu thời gian tập rõ ràng, khoa học. Bên cạnh đó tôi cũng động viên em cố gắng hoàn thành tốt các phong trào song cũng phải dành thời gian công sức thích hợp cho việc học văn hóa.

Không chỉ thế, Đội còn có biểu điểm thi đua hàng tuần giữa các lớp. Tôi luôn nắm chắc biểu điểm này để làm cơ sở đưa ra biểu điểm thi đua cho phù hợp với trách nhiệm của mình. Trong biểu điểm thi đua có mức độ khen thưởng và kỉ luật. Đồng thời, tôi luôn dành những lời khen tặng học sinh khi tốt, phê bình học sinh vi phạm tùy theo mức độ nặng nhẹ từ khiển trách trước lớp đến làm bản kiểm điểm, cảnh cáo dưới cờ. Tất cả các việc làm này tôi đều kết hợp với Đội trong giờ sinh hoạt dưới cờ hàng tuần nhằm tạo sự thống nhất đồng bộ tránh sự rắc rối không đáng có.

c. Phối hợp với các Giáo viên bộ môn.

Ngoài kết hợp với gia đình học sinh, Đội tôi còn phối kết hợp với các thầy, cô giáo bộ môn, như là hỏi thăm về tình hình học tập, các hoạt động khác mà các thầy cô giáo bộ môn phụ trách, đồng thời kết hợp, đưa ra những biện pháp phù hợp giáo dục các em trong tất cả các giờ học trên lớp dù không có giáo viên chủ nhiệm, các em cũng vẫn ngoan, vâng lời, học tập và tham gia tốt mọi hoạt động.

3. 3. Điều kiện thực hiện giải pháp, biện pháp

Để thực hiện được giải pháp, biện pháp nêu trên cần phải có những điều kiện nhất định.

Có tâm huyết với nghề nghiệp, yêu nghề, mến trẻ, có năng lực, nhiệt tình sẵn sàng tất cả vì học sinh thân yêu.

- Nắm vững tâm sinh lý học sinh
- Phối hợp chặt chẽ giữa gia đình, nhà trường, và xã hội.
- Lập kế hoạch bảo học rõ ràng, phù hợp với những đối tượng học sinh.
- Thường xuyên học tập để nâng cao trình độ, sử dụng phương pháp hợp lý, sử dụng đồ dùng học dạy học thiết thực, tối ưu vào bài giảng.
- Thường xuyên giáo dục phẩm chất đạo đức cho học sinh, tổ chức các hoạt động vui chơi, rèn luyện thân thể, bảo vệ sức khỏe.

4- Kết quả thực hiện

Từ những kinh nghiệm trên, trong năm học này các em ngày một chăm ngoan học giỏi. Điều đó làm tôi rất vui mừng và vui đi những vất vả, mệt nhọc. Tình cảm thầy- trò, bạn bè ngày càng gắn bó và thân thiện .

Sau đây là kết quả năm học vừa qua của lớp tôi chủ nhiệm:

1. Công tác giáo dục đạo đức

- Học sinh trong lớp biết chào hỏi lễ phép khi gặp thầy giáo, cô giáo, người hơn tuổi, biết nói năng nhã nhặn với bạn bè.
- Thực hiện tốt những quy định của trường lớp đề ra.
- 100% học sinh thực hiện đầy đủ 5 nhiệm vụ của học sinh.
- Học sinh đi học đều đặn, đúng giờ, chăm chỉ, trừ khi bị ốm phải nghỉ học.
- Học sinh học tập tự giác, tích cực, có ý thức học.

2. Chất lượng giáo dục:

*Chất lượng đến cuối học kì II:

- Duy trì sĩ số: Đạt 100%

- Môn Tiếng Việt

+ Hoàn thành: 46 em

+ Chưa hoàn thành: 0 em

- Năng lực:

+ Đạt: 46 em

+ Chưa đạt: 0

Môn Toán:

+ Hoàn thành: 46 em

+ Chưa hoàn thành: 0

- Phẩm chất:

+ Đạt: 46 em

+ Chưa đạt: 0

- Khen thưởng: Học sinh đạt danh hiệu hoàn thành xuất sắc: $16/46 \text{ em} = 35\%$.
- Kết quả đánh giá: Hoàn thành chương trình tiểu học : $46/46 \text{ em} = 100\%$.
- Chủ nhiệm lớp đạt lớp tiên tiến xuất sắc; giải Nhất trang trí lớp học thân thiện, giải A văn nghệ chào mừng ngày 26/3; Giải A chăm sóc bồn cây,...
- Hướng dẫn học sinh tham gia các cuộc giao lưu giải toán qua mạng cấp trường, cấp huyện.

3. Thực hiện các nề nếp và các phong trào

- 100% học sinh thực hiện ăn mặc đồng phục sạch sẽ đến trường.

- Các em luôn luôn có ý thức giữ gìn trường, lớp sạch đẹp. Trong suốt buổi học lớp không có hiện tượng xả rác bừa bãi, vệ sinh cá nhân cũng như vệ sinh lớp học, tạo lớp học thoáng mát.
- Cây xanh trong lớp học xanh tốt.
- 100% học sinh thuộc bài thể dục và múa hát giữa giờ. Tham gia thi hoạt động ngoài giờ chào mừng ngày thành lập Đoàn 26 -3 đạt nhiều giải.
- Học sinh tham gia tích cực vào các hoạt động trò chơi dân gian do nhà trường tổ chức trong các hoạt động ngoài giờ lên lớp.
- Học sinh tích cực tham gia các buổi trải nghiệm do nhà trường và lớp tổ chức.
- Học sinh trong lớp đã hình thành những kỹ năng sống như:
 - + Học sinh biết tôn trọng, lắng nghe ý kiến của người khác.
 - + Học sinh biết chào hỏi lễ phép khi gặp thầy giáo, cô giáo, người hơn tuổi, biết nói năng nhã nhặn với bạn bè.
 - + Học sinh tích cực tham gia tiết học Thể dục, trừ những khi các em ốm, tham gia đầy đủ các buổi tập thể dục và múa hát tập thể giữa giờ; học sinh tự đi xe đạp tới trường, các em tham gia giao thông an toàn, đi đúng phần đường của mình, các em được bố mẹ đưa đón thì đội mũ bảo hiểm khi ngồi trên xe,....
 - + Học sinh tham gia sinh hoạt lớp, Đội, chào cờ, vệ sinh lớp học và khu vực, chăm sóc vườn rau của lớp đầy đủ 100%. Ý thức giữ trật tự trong các hoạt động tập thể tương đối tốt.

III. PHẦN KẾT LUẬN

1. Kết luận

Mỗi giáo viên, ai cũng muốn học sinh của mình chăm ngoan, học giỏi, phát triển toàn diện, để sau này trở thành người có ích cho xã hội. Mỗi học sinh Tiểu học như những cây non, chúng ta cần uốn nắn, chăm chút cẩn thận, nhẹ nhàng chỉ bảo, nêu gương nhiều hơn là khiển trách để giúp học sinh tự tin vào bản thân mình và phát triển.

Đứng trước vai trò, vị trí, tầm quan trọng của một giáo viên chủ nhiệm

lớp 5 tôi luôn tìm tòi, học hỏi trau dồi nhiều kinh nghiệm hơn nữa, để sao cho lớp mình chủ nhiệm luôn đạt được kết quả và thành tích cao trong mọi lĩnh vực.

2. Kiến nghị

- Hằng năm cần tổ chức các phong trào thi đua về một số nội dung liên quan đến công tác chủ nhiệm giữa các lớp, các khối.

- Tổ chức những buổi sinh hoạt dành riêng cho giáo viên chủ nhiệm trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm, kể những câu chuyện liên quan đến công tác chủ nhiệm,...cho nhau nghe để học hỏi, trau dồi lẫn nhau.

- Trong thư viện cần bổ sung thêm sách, tài liệu về công tác chủ nhiệm, để giáo viên tham khảo, học tập.

Rất mong quý cấp lãnh đạo và các bạn đồng nghiệp góp ý để tôi hoàn thành tốt đề tài của mình.

**XÁC NHẬN CỦA NHÀ TRƯỜNG
HIỆU TRƯỞNG**

NGƯỜI VIẾT BÁO CÁO

Nguyễn Thị Thu

Thân Thị Hồng Thắm

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Luật giáo dục tiểu học

2. Điều lệ trường Tiểu học
3. Điều lệ Hội cha mẹ học sinh
4. Quy định về chuẩn giáo viên Tiểu học
5. Một số văn bản chỉ đạo của ngành giáo dục, của phòng giáo dục và đào tạo
6. Tài liệu Tập huấn triển khai phong trào thi đua “Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực” của Bộ GD&ĐT.
7. Sách giáo khoa các môn, tạp chí giáo dục, tài liệu bồi dưỡng thường xuyên, sách rèn kỹ năng sống cho học sinh tiểu học,....